

Навчальний курс для рятівників і рятівниць

**ЗУПИНКА КРОВОТЕЧ ПРИ НАДАННІ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ТА
ПОРЯТУНОК КІНЦІВОК ВІД АМПУТАЦІЙ ЧИ ВІД ВТРАТИ ФУНКЦІЙ**

Вітаємо на курсі!

**Дякуємо за рішучість
навчатися!**

**#СТОП
КРОВ**

**ВРЯТУЙ
КІНЦІВКУ**

International Charitable Foundation
HOUP.ORG
Health of the Ukrainian people

Чому цей курс важливий?

АБО

**#СТОП
#КРОВ**

**Пріоритет №1
у наданні допомоги**

**ВРЯТУЙ
КІНЦІВКУ**

Користуючись знаннями та набутими навичками домедичної допомоги - можна врятувати велику кількість життів та кінцівок від ампутацій та від втрати функцій.

Масивна кровотеча є найбільш поширеною причиною смерті внаслідок травм, яку можна було б попередити.

Масивна кровотеча може вбити людину за **3 хв.** тому надзвичайно важливо навчитися її зупиняти, оскільки більшість постраждалих осіб гине до прибуття швидкої допомоги на місце події...

Об'єктом масивної кровотечі у 74% є кінцівка через її поранення.

Сфери застосування знань які ви отримаєте на курсі

Незалежно від того, з якою сферою діяльності ви пов'язані, навички, які ви здобудете на цьому курсі, можуть бути застосовані в різних умовах.

Інциденти, пов'язані із кровотечею, можуть спіткати будь-кого та будь-де...

#СТОП
КРОВ

Мета курсу

Протягом навчання ви
ЗМОЖЕТЕ:

Дізнатись **як розпізнати
життєзагрозову кровотечу**

Навчитись **надавати
необхідну першу допомогу
при травмі кінцівок**

Познайомитись із сучасними
засобами **зупинки кровотеч та
порятунку кінцівок**

**Ви
зможете
рятувати
життя!**

Загальна безпека – об'ємна та
непроста тема.

Ми розділимо її на 3 основні аспекти:

Фізична безпека

Біологічна безпека

Юридична безпека

Власна безпека

Ваше життя та здоров'я – безцінне!

Потрібно дбати про свою безпеку і саме це – Ваш головний пріоритет.

Важливо максимально убезпечити себе, постраждалу особу та оточуючих і лише тоді розпочинати надання відповідної допомоги.

У випадку загрози життю, викликайте професійну допомогу!

Фізична безпека надавача допомоги:
Сукупність факторів, що прямо зараз загрожують життю та здоров'ю

Пошкоджені будівлі та конструкції

Транспорт, що рухається

Можливі вибухи тощо

Електричний струм

Ажітова ні персони

**ЯКЩО БЕЗПЕКОВА
СИТУАЦІЯ
ПОГІРШУЄТЬСЯ**

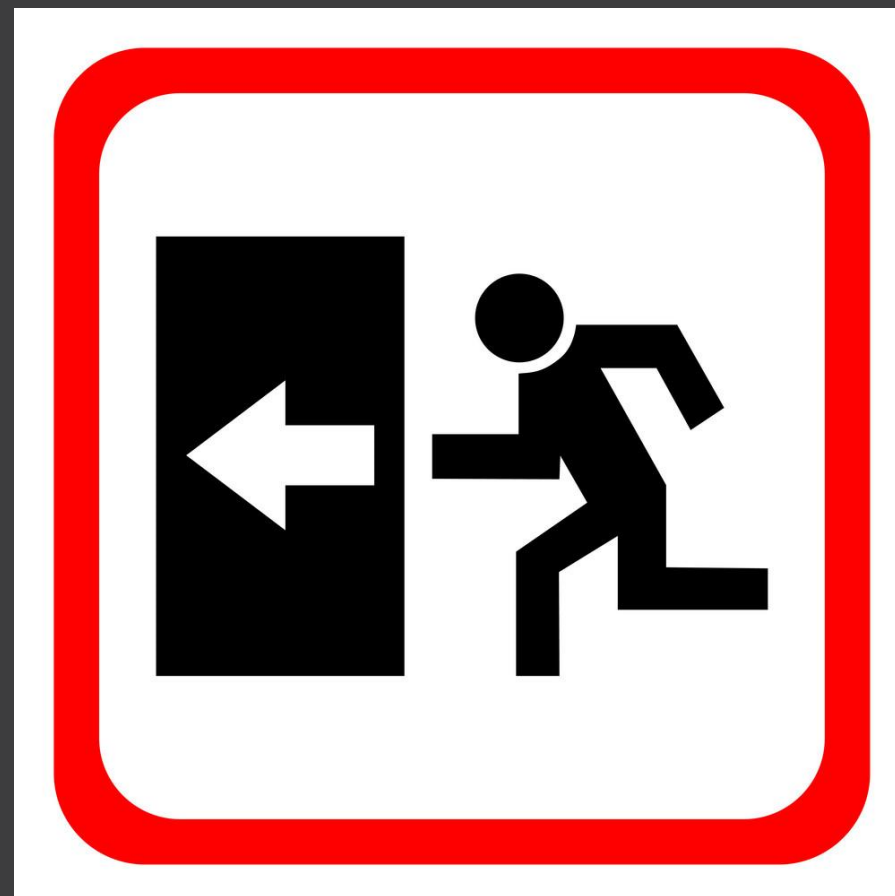
ЗУПИНІТЬСЯ

**Перемістіться в безпечне
МІСЦЕ**

**За можливості,
перемістіть постраждалу
особу в укриття**

Фізична безпека надавача допомоги:

Сукупність факторів, що прямо зараз загрожують життю та здоров'ю

#СТОП
#КРОВ

ВРЯТУЙ
КІНЦІВКУ

Україна посідає одне з перших місць у світі по розповсюдженості патогенів крові...

Біологічний захист набуває все більш критичного значення.

Використання відповідних засобів захисту допоможе вберегтися від можливих майбутніх проблем зі здоров'ям.

**Захисні рукавички –
необхідний мінімум
для надання
домедичної
допомоги**

**Біологічна безпека надавача
ДОПОМОГИ:**

Захист від впливу хімічних та біологічних речовин

**Слиз,
кашель
та
блювота**

**Патогени
крові**

**ПОТРІБЕН ВІДПОВІДНИЙ
ОСОБИСТИЙ ЗАХИСТ**

Медична
маска

Рукавички

Захисні
окуляри

Конституція України.

Стаття 27.

Кожна людина має невід'ємне право на життя.

Держава регламентує яку допомогу та яким чином ми можемо надавати.

Наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах»* охарактеризовує об'єм допомоги, що слід надати постраждалій особі та як правильно це зробити.

Стаття 135 Кримінального Кодексу України. Залишення в небезпеці**. Говорить, що допомогу зобов'язаний надавати кожен громадянин України який перебуває на місці події.

Юридична безпека надавача ДОПОМОГИ: Знання прав та обов'язків

читати

Конституція
України

читати

Кримінальний
Кодекс України

У випадку загрози життю та здоров'ю слід:

1. Набрати **екстрений номер 103** (дочекатись **відповіді**)
2. Чітко **відповідати на питання**
3. Виконувати **вказівки** диспетчера
4. Підготуватись **до зустрічі швидкої** допомоги

ВАЖЛИВО НАДАВАТИ ТІЛЬКИ ПРАВДИВУ І ТОЧНУ ІНФОРМАЦІЮ

Якщо можливості виконати виклик немає, слід залучити перехожих до надання допомоги або виклику швидкої.

В такому випадку, «помічник» може дублювати вам інформацію, надану диспетчером та передавати інформацію від вас.

ВИКЛИК ДОПОМОГИ

алгоритм

НАДАЙТЕ
ІНФОРМАЦІЮ

НАБЕРІТЬ
103

ЩО
СТАЛОСЬ?

ДЕ ВИ
ЗНАХОДИТЕСЬ?

СКІЛЬКИ
ПОСТРАЖДАЛИХ?

**ЗАЛИШАЙТЕСЬ НА ЗВ'ЯЗКУ.
НЕ КЛАДІТЬ СЛУХАВКУ.**

**#СТОП
КРОВ**

Модуль 2

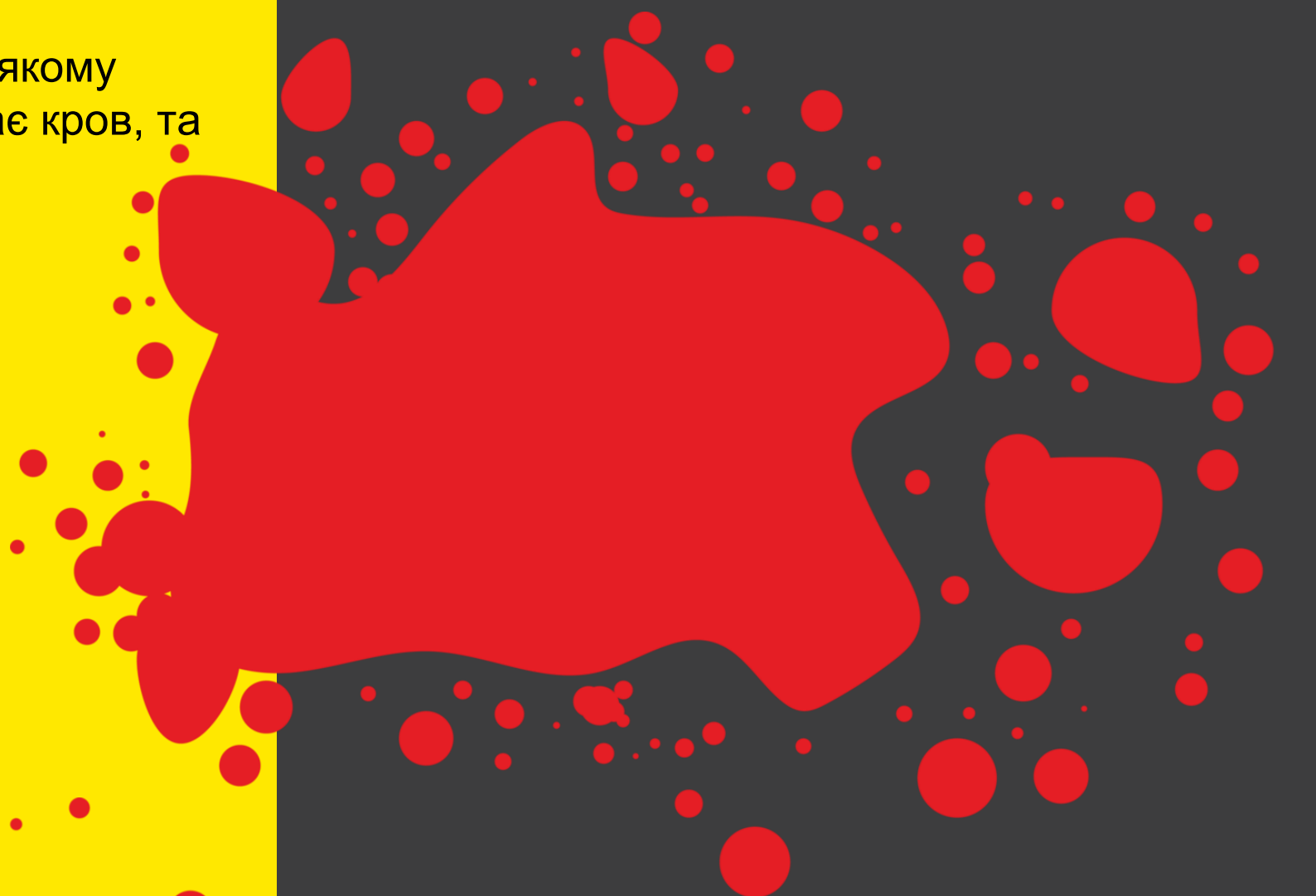

Визначення кровотеч

Масивна кровотеча – це стан, при якому людина надзвичайно швидко втрачає кров, та може загинути від цього протягом **3 хв.**

Типи кровотеч

Визначення кровотеч

Кровотечі поділяються за:

Обсягом

В тілі середньої людини циркулює від **3 до 5 літрів** крові.

У випадку втрати **10%** обсягу виникає **загроза шоку**

Розташуванням

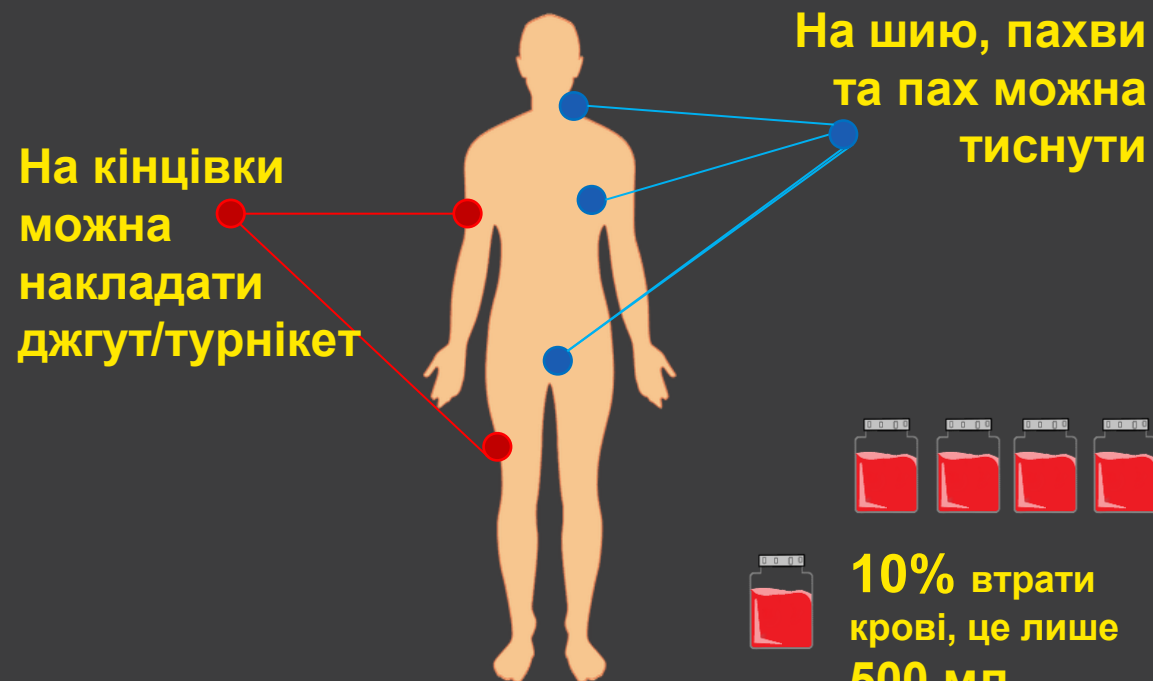
1. Ті, що можна зупинити за допомогою джгута/турнікета

2. Ті, на які турнікет не накладається

Будь-яка неконтрольована кровотеча може призвести до шоку і загибелі постраждалої особи.

Типи кровотеч

Шок — гострий патологічний стан, що виникає через невідповідність перфузії потребам тканин та може призводити до смерті.

ОЗНАКИ КРОВОТЕЧ

Пульсуюча/фонтануюча кров з рани

Розмір рани не має значення, кровотеча може відбуватися незалежно від об'єму травмувань навіть із невеликої рани

Калюжа крові під постраждалим

За короткий період часу під постраждалою особою може утворитися калюжа крові

Велика пляма крові на одязі

Також може говорити про значний обсяг крововтрати

Травматична ампутація кінцівки

Майже завжди супроводжується кровотечею

Визначення кровотеч

Пульсуюча/
фонтануюча кров

Калюжа крові, що
швидко збільшується

Пляма крові
на одязі

**#СТОП
КРОВ**

ДЛЯ ЗУПИНКИ КРОВОТЕЧ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ НАСТУПНИЙ АЛГОРИТМ

ДОПОМОГА

Оцінити ситуацію та викликати допомогу

КРОВОТЕЧА

Визначити джерела кровотечі

ТИСК

Забезпечити тиск на джерело кровотечі

ЧАС ДІЯТИ!

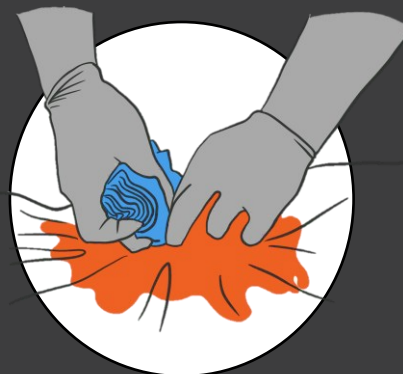
НАБЕРІТЬ

103

**КРОК 1 –
Виклик допомоги**

**КРОК 2 –
Пошук кровотечі**

**КРОК 3 –
Зупинка кровотечі**

#СТОП
КРОВ

Модуль 3

Щоб зупинити масивну кровотечу ми можемо застосувати наступні прийоми та засоби:

Прямий тиск. Виконує тиск безпосередньо на джерело кровотечі тим самим тимчасово зупиняючи її

Тампонування. Заповнення рани матеріалом для тампонування, з ціллю створити тиск на пошкоджені судини.

Тампонування можна застосовувати як на кінцівках, так і у вузлових зонах (шия, пахви, пах)

Тиснучі пов'язки або ж бандажування. Доцільно використовувати для фіксації тампонувань, стягування країв поранень та зупинки невеликих кровотеч.

Турнікет – засіб який допомагає зупинити кровотечу з кінцівок створюючи рівномірний круговий тиск на тканини. Це має на меті перекриття магістральних судин і тим самим зупинку кровотоку в усій кінцівці.

Зупинка кровотеч

Бинт для пов'язок

Бинт для тампонування

Турнікет

#СТОП
КРОВ

КРОВ

ЗУПИНЯЄТЬСЯ ПРЯМИМ ТИСКОМ!

Практично будь-яку кровотечу можна зупинити створивши відповідний тиск на джерело кровотечі

Організм людини вміє самостійно зупиняти кровотечі.

Уявіть, що ваше тіло - це велике місто, а ваша кров - це ріки, які протікають по ньому, доставляючи все необхідне для життя. Коли виникає травма, це ніби в місті стався нещасний випадок і прорвало трубу. Кров починає витікати, і місто може «засохнути».

Зупинка кровотеч

Але не хвилюйтеся, ваш організм має спеціальні рятувальні служби!

Тромбоцити - маленькі будівельники. Коли відбувається пошкодження, на місце події спрямовуються спеціальні клітини крові, які називаються тромбоцитами. Вони починають прилипати один до одного, утворюючи пробку. Ця пробка затикає отвір в «трубі» і зупиняє найсильнішу кровотечу.

Система згортання крові .

Після того, як тромбоцити створили пробку, в дію вступає інша система. Він допомагає тромбоцитам створити більш міцний «пластир» з особливої речовини - фібрину.

Такий «пластир» твердне і надійно закриває рану.

Судини звужуються - зменшують потік.

Коли відбувається пошкодження, судини в цьому місці звужуються. Це допомагає зменшити кровотік і дає більше часу для закриття рани тромбоцитами і фібрином.

ОРГАНІЗМУ ТРЕБА ДОПОМОГИ!

СТВОРЮЮЧИ ТИСК ВИ ДОПОМАГАЄТЕ ЗАГОЄННЮ РАНИ

Натискаючи на місце поранення ви досягаєте 3 основних цілей:

Утримуєте кров в тілі, бо кожна краплина вкрай цінна для виживання

Зменшуєте розмір отвору, через який тече кров

Створюєте основу для тромбоцитів

Послідовність для виконання прямого тиску

Для того щоб тиск був ефективним потрібно дотримуватися певної послідовності дій:

1. Особиста безпека (фізична, біологічна)
2. Виклик допомоги
3. Визначення місця кровотечі
4. Тиск на джерело кровотечі основою долоні, або пальцями

103

СТВОРЮЮЧИ ТИСК ВИ ДОПОМАГАЄТЕ ЗАГОЄННЮ РАНИ

Тампонування це процес заповнення раньового каналу тампонувальним матеріалом для того щоб створити відповідний тиск всередині рани який допоможе зупинити масивну кровотечу та утворити тромб.

УВАГА! Категорично протипоказано тампонувати голову, грудну клітку, живіт та будь які анатомічні отвори в тілі людини

Критично важливо роз'яснити що саме ви збираєтеся робити та, за можливості, отримати згоду.

Послідовність для виконання тампонування

Часто стається, що прямий тиск перетворюється на тампонування:

1. Підготовка тампонувального матеріалу до використання
2. Розміщення бинта в рані (орієнтуючись на джерело кровотечі)
3. Заповнення каналу поранення з утриманням прямого тиску
4. Прямий тиск безпосередньо на тампонування (5 хв.)
5. Перевірка ефективності тампонування
6. Фіксація тампонування тиснучою пов'язкою

#СТОП
КРОВ

Турнікет – екстрений та травматичний засіб.

Важливо розуміти, турнікет не просто зупиняє кровотечу а він повністю припиняє кровотік у частину кінцівки що знаходиться нижче місця його накладання і як наслідок зупиняє кровотечу.

Турнікет слід накладати на 5-8 сантиметрів вище місця травмування якщо ми можемо точно його локалізувати або максимально високо на кінцівку якщо ми не бачимо місце кровотечі.

Якщо після накладання турнікету кровотеча не зупинилась, накладаємо ще один турнікет максимально близько до першого.

Послідовність для накладання турнікета

Якщо ситуація не дозволяє використовувати прямий тиск та тампонування, доцільно використати джгут/турнікет

Турнікет слід накладати максимально швидко, наскільки це дозволяють наші навички.

Турнікет – екстрений та травматичний засіб.

Послідовність для накладання турнікета

Якщо ситуація не дозволяє використовувати прямий тиск та тампонування, доцільно використати джгут/турнікет

Жорсткий
кінчик

Основна
стрічка

Вороток

Пряжка

Стрічка
фіксації
часу

Турнікет слід накладати максимально швидко, наскільки це дозволяють наші навички.

ПОМИЛКИ ПРИ НАКЛАДАННІ ТУРНІКЕТА

Основні помилки

Накладання на суглоби або на предмети в кишені не буде ефективним, оскільки суглоби або предмети заважають рівномірному створенню тиску.

Недостатньо туго затягнутий турнікет, постраждала особа продовжить стікати кров'ю.

Зняття або попускання турнікету може призвести до відновлення кровотечі.

Турнікет знімають лише медики.

Послідовність для накладання турнікета

Якщо ситуація не дозволяє використовувати прямий тиск та тампонування, доцільно використати джгут/турнікет

Турнікет слід накладати максимально швидко, наскільки це дозволяють наші навички.

**#СТОП
#КРОВ**

КОЛИ НАКЛАДАТИ ПОВ'ЯЗКИ?

Після виконання ефективного тампонування слід накласти тиснучу пов'язку.

Бинт, або бандаж накладається на місце тампонування та намотується навколо кінцівки з утриманням постійного тиску.

Якщо у рані присутні сторонні предмети :

НІКОЛИ НЕ ВИЛУЧАЄМО СТОРОННІ ТІЛА З РАНИ

ФІКСУЄМО В ПОРАНЕННІ ЗА ДОПОМОГОЮ БИНТІВ

ЗА ПОТРЕБИ, ТАМПОНУЄМО НАВКОЛО ПРЕДМЕТА!

Використання тиснучих пов'язок

